

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

NEEILINIO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-09-29 Nr. TTP-12

Vilnius

Posėdis įvyko 2021-09-29.

Posėdžio pirmininkas Vita Baliukevičienė

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Aušra Gratulevičienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vedėja, Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Aušra Putk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio dialogo skyriaus vedėja.

Profesinių sąjungų atstovai: Inga Ruginienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė, Aleksandras Posochovas – Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ generalinis sekretorius, Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė.

Darbdavių organizacijų atstovai: Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas, Emilis Ruželė – asociacijos „Investors' Forum“ Politikos ir korporatyvinių reikalų vadovas, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Evalda Šiškauskienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentė, Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Aušra Žliobaitė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja, Gediminas Rainys – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos patarėjas ekonomikos klausimais.

Kiti asmenys: Vaidotas Kalinauskas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vedėjas, Donata Telišauskaitė-Čekanavičė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyriausioji specialistė, Mantas Stanžys – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos teisininkas, Vilius Kriaučiūnas – Lietuvos verslo konfederacijos politikos patarėjas, Eglė Radišauskienė – Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė, Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja-teisininkė, Saulius Džiautas – Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Vaida Kalinkaitė-Matuliauskienė – LRT.lt redaktorė.

Darbotvarkė.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengto įstatymų projektų paketo).

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Vita Baliukevičienė, Trišalės tarybos narė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovė, informavo, kad Trišalės tarybos pirmininkas Vytautas Šilinskas negali dalyvauti šios dienos posėdyje, nes jam yra nedarbo diena, todėl įgaliojo ją pirmininkauti šiam posėdžiui. Ji

paklausė, ar nėra prieštaraujančių neeilinio posėdžio darbotvarkei, kurioje yra vienas klausimas, perkeltas iš praeito Trišalės tarybos posėdžio.

Trišalės tarybos nariai neprieštaravo.

NUTARTA. Pritarti 2021 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos neeilinio posėdžio darbotvarkei.

1. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė, demonstruodama skaidres „Direktyvos dėl šeimos ir darbo derinimo perkėlimas“ (*skaidrės pridedamos*), trumpai pristatė pagrindinius penkis Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimo pasiūlymus: neperleidžiami mėnesiai; papildomi mėnesiai vienišiemis tėvams; vaiko priežiūros išmokų dydžiai; galimybė dirbti vaiko priežiūros atostogų metu, kai gaunama vaiko priežiūros išmoka; stažo mažinimas tėvystės išmokai gauti. Ji plačiau pristatė pasiūlymus dėl vaiko priežiūros išmokų mokėjimo, t. y. – dvi siūlomas išmokų mokėjimo trukmės alternatyvas – 24 mėn. ir 18 mėn. Taip pat palygino vaiko priežiūros išmokų sistemas, kai darbo užmokestis yra minimali mėnesinė alga ir VDU - kitu atveju. Kalbėjo apie direktyvinį reikalavimą, kad vaiko priežiūros atostogos skirtos vaikui prižiūrėti. Apibendrindama ji sakė, kad ir kurią alternatyvą tėvai pasirinktų, išmoka būtų didesnė, nei pagal dabartinę sistemą.

Inga Ruginienė klausė apie neperleidžiamų mėnesių išmoką 18 mėn. modelio atveju. Taip pat klausė, kaip bus skaičiuojama išmoka neperleidžiamų mėnesių laikotarpiu tėčiams, t. y. ar būtų reikalingas jų darbo stažas, ar ji bus skaičiuojama pagal mamos pajamas ir darbo stažą.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė informavo, kad neperleidžiamais mėnesiais dirbti galima, tačiau išmoka būtų mažinama gautų darbinių pajamų suma, taip pat atkreipė dėmesį, kad Europos Komisijos nuomone vaiko priežiūros atostogų metų dirbti neturėtų būti galima. Ji paaiškino, kad perleidžiamais mėnesiais gavus išmoką būtų galima užsidirbti likusį skirtumą nuo buvusio atlyginimo (pavyzdžiui: jeigu asmuo uždirbo prieš vaiko priežiūros atostogas 1000 EUR į „rankas“, pasirenka išmoką gauti dvejus metus, pirmaisiais metais sugrįžta į darbo rinką. Jo išmoka siekia 580 EUR, tai asmuo dar galės užsidirbti 420 EUR, jeigu uždirbtų 430 EUR, išmoka būtų mažinama 10 EUR, nes bendra išmokos ir darbo užmokesčio suma būtų 1010 EUR, kas yra 10 EUR daugiau nei buvęs darbo užmokestis prieš vaiko priežiūros atostogas (pavyzdys pateiktas neskaičiuojant mokesčių nuo išmokų)). Akcentavo, kad tuo atveju, kai bus uždirbta didesnė suma, išmoka būtų mažinama. Pabrėžė, kad neperleidžiamų mėnesių išmoka būtų skaičiuojama pagal tėčio pajamas ir darbo stažą, nes tai yra socialinio draudimo išmoka. Sakė, kad, jei tėtis neturės darbo stažo, išmoka jam nebus mokama, bet atostogomis galės naudotis. Taip pat minėjo vienkartinės minimalios 260 eurų išmokos galimybę tam tikroms gyventojų grupėms.

Andrius Romanovskis klausė, kokia yra minimalaus motinystės/tėvystės laikotarpio ir papildomo užsidirbimo mokėjimo praktika kitose šalyse, t. y., ar ir kitur taikomas toks pat modelis, kai negalima daugiau užsidirbti nei gautos ankstesnės pajamos iš darbo santykių.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad tokios sistemos, kokia dabar yra Lietuvoje, nėra nei vienoje užsienio valstybėje. Informavo, kad užsidirbti galima tik dalį pajamų, t. y. taip, kaip dabar siūloma, neviršijant buvusio darbo užmokesčio sumos. Dėl atostogų trukmės – kitose šalyse atostogos yra gerokai trumpesnės nei Lietuvoje, nes Lietuvoje vaiko priežiūros atostogos yra pakankamai ilgos. Sakė, kad Latvijoje mokama iki 18 mėn.

Vaidotas Kalinauskas papildė sakydamas, kad Estijoje apmokamos 435 dienos, mokėjimo dydžio „lubos“ – trys jų VDU, skaičiuojama kitaip nei procentais, o išmoka yra mokama viso atlyginimo dydžio.

Kristina Krupavičienė klausė, ar nedingsta tėčiams vieno mėnesio tėvystės atostogos. Taip pat klausė dėl šeimos situacijos, kai tėtis yra bedarbis ir negauna išmokų išėjęs dviejų

neperleidžiamų mėnesių vaiko priežiūros atostogų, o mama, siūloma, kad būtų darbo rinkoje. Taip pat klausė, ar dviejų neperleidžiamų mėnesių atostogų gali eiti turintys darbo stažo seneliai.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad neperleidžiamais mėnesiais pagal Europos Komisiją neperleidžiami niekam. Jie skirti mamai ir tėvui, tad seneliai neperleidžiamais mėnesiais pasinaudoti negalėtų. Informavo, kad lieka vieno mėnesio tėvystės atostogų. Minėjo, kad ir dabar neturintis stažo asmuo, negauna šių išmokų. Akcentavo, kad tėtis gali išeiti vaiko priežiūros atostogų ir be stažo, tačiau jų apmokėjimas siejamas su stažu, o reikiamą stažą galima susirinkti per 24 mėnesius.

Vaidotas Kalinauskas papildė sakydamas, kad, jei moteris yra atleista iš darbo nėštumo laikotarpiu, jai yra sudaryta galimybė gauti motinystės ir vaiko priežiūros išmokas net ir būnant bedarbe. Jis minėjo, kad šiuo metu siūlomas stažo reikalavimas tėvystės išmokai yra 6 mėn., vaiko priežiūros atostogoms paliekamas toks pats – 12 mėn. Iki kol vaikui sukaks 24 mėn., jo nuomone, stažą galima užsidirbti. Kalbėjo, kad iš socialinio draudimo lėšų nėra galimybės išlaikyti visus nedirbančius asmenis.

Kristina Krupavičienė pabrėžė, kad reikia labai aiškiai visuomenei komunikuoti apie galimas grėsmes, jei tėtis neturės reikiamo stažo. Pasisakė apie sudėtingą mamų su mažais vaikais situaciją grįžtant į darbo rinką. Norėjo išgirsti darbdavių nuomonę, ar jie bus pasiruošę išleisti tėčius dviejų mėnesių trukmės atostogų.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė palygino dabar esančią pirmų ir antrų vaiko metų išmokų sistemą ir siūlomus pakeitimus, pabrėždama direktyvinę nuostatą, kad vaiko priežiūros atostogų yra skirtos vaikui prižiūrėti ir asmuo tuo metu neturėtų dirbti visa apimtimi..

Aurelija Maldutytė pasitikslino, ar neperleidžiamus mėnesius galima pasiimti ir vėliau, ne iš karto gimus vaikui ir ar gali vienu metu tėtis ir mama būti pasiėmę neperleidžiamus mėnesius. Kalbėjo apie tai, kad darbdaviams reikia planuoti darbus ir klausė, ar vienas tėvystės atostogų mėnuo irgi yra numatytas direktyvoje, ar jis privalomas. Teiravosi, ar tėvai galės imti atostogų savaitę.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad mamai pirmiausiai yra motinystės atostogų, tada du neperleidžiamus mėnesius vaiko priežiūros atostogų, o tėtis savo du neperleidžiamus mėnesius gali pasirinkti bet kada iki kol vaikui sukaks 24 arba 18 mėn., priklausomai nuo to, kurią alternatyvą pasirinktų. Pabrėžė, kad vienu metu abu tėvai negali būti pasiėmę neperleidžiamus mėnesius. Dėl vieno mėnesio trukmės tėvystės atostogų atsakė, kad tai yra direktyvinė nuostata, tai yra visiškai skirtingos atostogų, tačiau direktyvoje nurodyta minimali išmokos mokėjimo trukmė – 10 dienų, o Lietuvoje dabar yra 30 apmokamų dienų ir šią trukmę sumažintini būtų sudėtinga. Ji atsakė, kad dėl atostogų trukmės tėvai nebus ribojami.

Aurelijos Maldutytės siūlymu, vietoj dabar esančių 2 mėnesių VDU lubų, reiktų galvoti apie tai, kiek VDU galėtų būti, o jos nuomone, išmokos galėtų siekti 5 VDU.

Inga Ruginienė pabrėžė, kad direktyvos perkėlimui yra svarbūs du mėnesiai, o dėl apmokėjimo ir paties modelio diskusijų turi būti dar daugiau.

Vaidotas Kalinauskas pabrėžė, kad bus direktyvos pažeidimas ir galimos sankcijos, jei du neperleidžiamus mėnesius bus dirbama ir bus pilnai apmokama. O likusiu laikotarpiu dirbti galima, tačiau sistema sutvarkoma taip, kad gaunant vaiko priežiūros atostogų išmoką, užsidirbti būtų galima iki 100 proc. turėto darbo užmokesčio.

Emilis Ruželė pasitikslino, ar tikrai tėčio du neperleidžiamus mėnesius galima imti po savaitę aštuonis kartus, o galbūt galima imti ir po dieną.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad direktyvoje numatyta, kad atostogomis tėvai gali naudotis lanksčiai, informavo, kad apie tai buvo diskutuota ir su Sodra. Jeigu būtų leidžiama naudoti tik mėnesius, direktyvos lankstumas nebūtų užtikrintas. Kalbėjo apie diskusijas su Europos Komisija, kuri siūlė leisti imti atostogas po valandą, bet buvo prieita logiškesnis kompromisas.

Andrius Romanovskis pasitikslino, kada tėtis turėtų pranešti darbdaviui apie planuojamas vienos dienos atostogas.

Rūta Juršaitė priminė, kad vadovaujantis Darbo kodeksu, darbdavį reikia informuoti prieš 14 kalendorinių dienų.

Inga Ruginienė ir kiti Trišalės tarybos nariai klausė, kaip praktiškai Sodros sistemoje bus įgyvendinamas mamos ir tėčio atostogų kaitaliojimas dienomis ir kaip jiems darbdavys turės suteikti darbo vienai dienai ir pan.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė sakė, kad Sodra matys tėvo ir motinos prašymus ir taip pat akcentavo, kad negalima leisti vienu metu abiem tėvams būti vaiko priežiūros atostogose. Pasakojo apie Švedijoje esančią sistemą, kai tėvai keičiasi po valandą, tačiau patys švedai sistemą vadina labai sunkia ir su didele administracine našta.

Kristina Krupavičienė kalbėjo apie atvejį, jei mama neturėtų darbovietės, kur jai reiktų kreiptis dėl grįžimo. Taip pat sakė praktiškai neįsivaizduojanti mamos grįžimo į darbą dviem mėnesiams tėčio neperleidžiamų atostogų atveju.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė sakė, kad yra galvojama, kad tėčiai šiuos mėnesius rinksis į laikotarpio pabaigą. Pabrėžė, kad motinystės ir tėvystės atostogos gali būti suteikiamos abiem vienu metu, nes tai skirtingos atostogos.

Andrius Romanovskis replikavo, kad darbdavys negalės suteikti mamai darbo, funkcijų atlikimo vienai dienai. Kalbėjo apie kitokią susitarimų kultūrą Skandinavijoje.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atkreipė dėmesį, kad su tokiomis problemomis susidūrė ir kitos šalys, bet yra reikalavimas perkelti aukštesnį teisės aktą.

Gediminas Rainys sakė, kad daugeliui skaidrėse pateiktų siūlymų reiktų pritarti ir turėjo pagrindinę pastabą dėl atlyginimų ribojimo. Kalbėjo apie penkių mėnesių vaiko priežiūros atostogų trukmę Europos investicijų banke Liuksemburge. Taip pat klausė, kodėl mama turėtų, pvz., atsisakyti projekcinio darbo su dideliu atlyginimu, o Sodra dar ir pelno turėtų. Pasiūlė naują eilutę „Sodros parama jaunoms šeimoms“. Klausė, kuo pagrįsta sistema, kad pašalpa plus atlyginimas neturėtų viršyti prieš tai buvusio 100 proc. darbo užmokesčio dydžio. Siūlė padaryti 150 proc. dydį. Stebėjosi, kad darbo laikas neribojamas, bet ribojamas atlyginimo gavimas, kodėl nesudaroma galimybė užsidirbti daugiau pinigų. Pasisakė apie tėvų skiriamas savaitės dienas mamadieniams ir tėvadieniams bei veiklą jų metu.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė kalbėjo, kad toks mechanizmas sugalvotas dėl nuolatinės Valstybės kontrolės kritikos, kad tai yra paraminė sistema, o išsigryninti reikia socialinio draudimo sistemą.

Gediminas Rainys, reaguodamas į tai, siūlė atskirti ir padaryti dvi sistemas.

Donatos Telišauskaitės-Čekanavičės nuomone, būtų nepatrauklu, jei visi tėvai gautų minimalią išmoką iš paraminės sistemos.

Andrius Romanovskis pritarė Gediminui Rainiui ir kalbėjo apie tai, kad žmogus darbo vietoje nebus ilgesnį laikotarpį, bet motyvacijos grįžti į darbą ši sistema nesukuria.

Vaidotas Kalinauskas paaikšino dėl motyvacijos. Taip pat minėjo, kad sistemos pokyčius paskatino dabartinė veikianti sistema bei susiformavusi praktika. Pasisakė, kad 2 VDU išmokų lubos galbūt yra per žemos, kalbėjo apie solidarumą tarp mažiau ir daugiau uždirbančių. Minėjo, kad norint būti visai teisingiems, reiktų panaikinti tiek lubas, tiek grindis.

Inga Ruginienė pritarė Gedimino Rainio ir Andriaus Romanovskio pasisakymams. Sakė negalinti pritarti naujam projektui, nes jis neskatina tėvų nei grįžti į darbą, nei užsidirbti. Kalbėjo apie darželių trūkumą ir brangias auklių paslaugas, kurios prieinamos ne kiekvienai šeimai. Sakė pritarianti direktyvinių nuostatų perkėlimui, tačiau kitiems pakeitimams negalinti priarti, nes dabartinė sistema yra palankesnė darbuotojui nei naujai siūloma.

Vaidotas Kalinauskas dar kartą akcentavo, kad keturis neperleidžiamus mėnesius bus mokama 100 proc. išmoka, tėvams neapsimokės dirbti, o likusius mėnesius gaus išmoką ir galės užsidirbti tiek, kad bendra suma neviršytų 100 proc. turėtų pajamų.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė papildė sakydama, kad šiuo metu pirmaisiais metais tėvams nesudaryta galimybė dirbti, nes išmoka iš karto mažinama. Ji pabrėžė, kad Europos Komisija akcentuoja, kad tiek perleidžiamais, tiek neperleidžiamais mėnesiais tėvai neturi dirbti visa apimtimi.

Andrius Romanovskis klausė, kodėl negalima tėvams sudaryti galimybės užsidirbti daugiau dirbant ne visa darbo laiką, nustatant 150 proc. ribą.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad toks siūlymas nebūtų niekuo paremtas.

Gediminas Rainys taip pat pritarė darbo laiko ribojimui, pavyzdžiui, jei būtų galimybė dirbti 4 val., vietoj užsidirbamų pajamų ribojimo.

Aurelija Maldutytė pabrėžė nekalbanti apie dviejų neperleidžiamų mėnesių laikotarpį, bet dėl likusių laikotarpių minėjo, kad jai patiko artimiausių kaimynų išmokų mokėjimo pavyzdžiai.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė informavo, kad vyko viešosios konsultacijos su visuomene, kurių metu nebuvo pritarta vieno modelio iki 18 mėn. pasirinkimui. Buvo pasiūlyta, kad liktų galimybė pasirinkti 18 ir 24 mėn. Kalbėjo, kad taip pat vyko diskusijos ir su ekspertais, kurių metu buvo pasiūlyta palikti abi alternatyvas. Taip pat galvojamas variantas, jeigu pasiteisina 18 mėn. alternatyva, vaiko priežiūros institucijos turi galimybę priimti vaikus nuo 18 mėn., tuomet palikti tik 18 mėn. alternatyvą. Pasisakė, kad visos socialinio draudimo išmokos yra skiriamos todėl, kad įvyksta draudiminis įvykis ir žmogus nedirba.

Kęstutis Juknis klausė, kaip šie pakeitimai dėl lankstaus darbo grafiko, lanksčių darbo sąlygų galėtų atsispindėti kolektyvinėse sutartyse. Minėjo pavyzdžius, kai darbuotojo ligos metu skirtumas tarp ligos išmokos ir darbo užmokesčio yra apmokamas iš kolektyvinėje sutartyje numatytų lėšų.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė informavo, kad direktyva buvo kurta skandinavų sistemos pavyzdžiu ir švedai per kolektyvines sutartis yra nusimatę papildomą apmokėjimą.

Emilis Ruželė sakė, kad vaiko atsiradimas neatitinka draudiminio įvykio kriterijų. Jis abejojo, ar pagal naujus pasiūlymus valstybė skatinama statyti lopšelius-darželius, kad tėvai galėtų anksčiau grįžti į darbo rinką.

Kristina Krupavičienė išsakė poziciją, kad kol kas negalima pritari pasiūlymams, nes yra likę neaiškių klausimų. Sakė suprantanti, kad direktyvą dėl dviejų neperleidžiamų mėnesių perkelti reikia, bet klausė, koks bus mamos statusas, ar ji turės draudimus, kai ji negalės grįžti į darbo rinką tėčio dviejų neperleidžiamų mėnesių atostogų metu. Mano, kad dabartinės sistemos problemų sprendimui, kai vyrai naudojami antrų metų vaiko priežiūros atostogomis, kad šeima turėtų daugiau pajamų, reiktų skirti atskirą diskusiją. Taip pat atkreipė dėmesį, kad reikia žiūrėti ir vaiko interesų, - 18 mėn. vaikas lopšelyje-darželyje negali pats savimi pasirūpinti ir bendrauti. Vaikui ateiti į darželį optimaliau yra 24 mėn., o taip pat ir 3 metų. Pasisakė, kad sistema yra palanki kvalifikuotą darbą dirbančioms moterims, dirbančioms nuotoliniu būdu, tačiau atkreipė dėmesį, kad yra ir kitokių darbuotojų. Taip pat kalbėjo apie „Sodros“ tarybos 2021 m. rugsėjo 28 d. posėdyje priimtą rekomendaciją.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė sakė, kad mama galės kreiptis į Užimtumo tarnybą. Ji atkreipė dėmesį, kad atostogos iki trejų metų lieka, tik tas laikotarpis, kaip ir dabar, nėra apmokamas. Ji pakomentavo, kad „Sodros“ taryboje buvo nuspręsta sprendimų nepriimti, tik keli jos nariai pateikė pasiūlymų.

Vita Baliukevičienė apibendrino sakydama, kad dėl šio teisės akto projekto fiksuojamos skirtingos pozicijos, nes darbdaviai ir profesinės sąjungos nepritaria ribojimui užsidirbti esant vaiko priežiūros atostogose.

Andrius Romanovskis paklausė profesinių sąjungų atstovų nuomonės, ar galima būtų pasiūlyti, kad išmokų mokėjimo sistema būti kaip paraminė sistema, nes tai nėra draudiminis modelis.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad jei būtų paraminė sistema, ji turėtų būti taikoma visiems be išimties tėvams ir turėtų būti mokamas vienodas fiksuotas dydis. Ji pasisakė apie Finansų ministerijos atsakymą, kad valstybės biudžetas tokių galimybių neturėtų.

Kristina Krupavičienė teiravosi dėl stažo neturinčių studentų padėties.

Vaidotas Kalinauskas atsakė, kad neturintys stažo studentai gauna paramą – išmokas iš paraminės sistemos.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė papildė sakydama, kad neturintys stažo, bet ne studentai gauna vienkartinę išmoką.

Andrius Romanovskis pabrėžė, kad vaiko gimimas ir draudiminis įvykis yra du visiškai skirtingi dalykai.

Gediminas Rainys pasiūlė Trišalei tarybai pritarti atskiroms teisės akto projekto dalims, susilaikyti dėl išmokų dalies ir toliau tęsti diskusijas. Minėjo, kad jam pačiam posėdžio metu labiau patiko pasiūlymas riboti darbo laiko trukmę, pvz., dirbti 4 val., o ne atlyginimo ribojimas.

Vaidotas Kalinauskas paaikšino, kad darbo laiko apskaita būtų didelė administracinė našta institucijoms.

Andrius Romanovskis siūlė fiksuoti, kad bendru sutarimu pritariama direktyviniams klausimams, o kiti ne direktyviniai dalykai yra neišdiskutuoti. Taip pat atkreipė dėmesį, kad posėdyje nedalyvauja politinio pasitikėjimo Trišalės tarybos nariai, o šis sprendimas yra politinis. Jis pasiūlė daryti klausimo svarstymo pertrauką ir apibendrinti, kad tiek darbdaviams, tiek profesinėms sąjungoms pagrindinis klausimas yra dėl sistemos, kurioje yra susiję darbo užmokestis, išmokos bei laikotarpiai.

Vita Baliukevičienė atkreipė dėmesį, kad sprendimas jau turėjo būti priimtas praeitame Trišalės tarybos posėdyje, o taip pat kalbėjo apie tai, kad įstatymai turi būti priimti taip, kad būtų devynių mėnesių tarpas, kad nebūtų pažeisti teisėti lūkesčiai, t. y. šie teisės aktai turi būti priimti iki 2021 m. lapkričio 1 d.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atkreipė dėmesį, kad darbas vaiko priežiūros atostogų metu yra direktyvinis dalykas.

Andrius Romanovskis pabrėžė, kad kartu su direktyviniais dalykais keičiama visa sistema ir darbdaviams su profsąjungomis kyla klausimų dėl nedirektyvinių dalykų.

Vita Baliukevičienė pasiūlė formuluoti poziciją, kad iš dalies nepritariama, t. y. tam tikroms teisės projekto nuostatoms.

Kęstutis Juknis sakė, kad profesinė sąjunga „Sandrauga“ pritaria Andriaus Romanovskio mintims, t. y. posėdyje turėtų dalyvauti viceministras, lieka daug neatsakytų klausimų, sakė nenorintis, kad Trišalė taryba skubėtų priimti sprendimus be viceministro lygmenų, todėl prašo atidėti klausimo svarstymą ir dar toliau diskutuoti.

Aurelija Maldutytė papildė argumentus pažymėdama, kad neturėtų būti taikomos 2 VDU išmokų „lubos“, jos turėtų būti vienodos su įmokų „lubomis“.

Vita Baliukevičienė sakė, kad darbdavių pozicija - nepritariama užsidirbti ir lubų taikymui išmokose, jos turėtų būti suvienodintos su įmokomis. Akcentavo, kad pateiktus teisės aktų projektus pasirašė viceministras, tokiu būdu išreiškdamas poziciją.

NUTARTA. Fiksuoti skirtingas nuomones dėl Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas):

1. darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų atstovai iš dalies pritaria Projektui:

1.1. pritarti direktyvinių nuostatų perkėlimui;

1.2. nepritariama ribojimui užsidirbti vaiko priežiūros atostogų metu ir 2 VDU išmokų „lubų“ taikymui, siūlant jas suvienodinti su įmokų „lubomis“;

1.3. prašyti, kad svarstant svarbius teisės aktų projektus Trišalės tarybos posėdžiuose dalyvautų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai pritaria Projektui.

2. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Vita Baliukevičienė priminė, kad į Trišalę tarybą kreipėsi Seimo valdyba su prašymu pateikti Seimui išvadas dėl Darbo kodekso 52, 56 ir 138 str. straipsnių pakeitimo projektų.

Aurelija Maldutytė atkreipė dėmesį, kad 2021 m. spalio 26 d. Trišalės tarybos posėdyje reiktų diskusijų ir pristatymo dėl Darbo kodekso 52 ir 138 str., tačiau jos nuomone, nereikėtų diskusijų dėl Darbo kodekso 56 str., kurią Trišalė taryba svarstė gegužės mėnesį ir pateikė nuomonę.

Gediminas Rainys prašė atsiųsti įstatymų projektų nuorodas.

NUTARTA. Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. rugsėjo 22 d. sprendimą Nr. SV-S-197 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ įtraukti į 2021 m. spalio 26 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę.

Posėdžio pirmininkė

Vita Baliukevičienė

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuvienė